

899.962.1(002)

2-745 ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის
სახელმწიფო უნივერსიტეტი

ხელნაწერის უფლებით

ლიანა მიქელაძე

ევროპული ნაკადი XIX საუკუნის
ქართულ ლიტერატურულ-კრიტიკულ
აზროვნებაში

10.01.01 – ქართული ლიტერატურა

ფილოლოგიის მეცნიერებათა კანდიდატის სამეცნიერო
ხარისხის მოსაპოვებლად წარმოდგენილი დისერტაციის

ა ვ თ ო რ ე ზ ე რ ა ტ ი

თბილისი
2004

ნაშრომი შესრულებულია ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ახალი ქართული ლიტერატურის ისტორიის კათედრაზე

სამეცნიერო ხელმძღვანელი -

მარიკა ოქელი

ფილოლოგიის მეცნიერებათა
დოქტორი, პროფესორი (10.01.01)

ოფიციალური ოპონენტები:

1. თამაზ ჯოლოგუა

ფილოლოგიის მეცნიერებათა
დოქტორი, პროფესორი (10.01.10)

2. მარინე ბეჟიტაძე

ფილოლოგიის მეცნიერებათა
კანდიდატი, დოცენტი (10.01.01)

დისერტაციის დაცვა შედგება 2004 წლის „17“ XII „14“ საათზე ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფილოლოგიის დარგის (P10.10.№4) სადისერტაციო საბჭოს სხდომაზე.

მისამართი: 0128, თბილისი, ი. ჭავჭავაძის გამზირი №1

დისერტაციის გაცნობა შესაძლებელია თსუ სამეცნიერო ბიბლიო-თეკაში.

მისამართი: 0143, თბილისი, უნივერსიტეტის ქ. №2.

ავტორეფერატი დაიგზავნა 2004 წლის „15 XI“

სადისერტაციო საბჭოს
სწავლული მდივანი,
ფილოლოგიის მეცნიერებათა
დოქტორი, პროფესორი

ნინო ტაბიძე

ნაშრომის ზოგადი დახასიათება

თემის აქტუალობა: საქართველოს და სამხრეთ კავკასიის დიდი ნაწილი უძველესი წარმოდგენების მიხედვით ევრაზიის კონტინენტის ევროპულ ნაწილში, მის უკიდურეს სამხრეთ-აღმოსავლეთში მდებარეობს და ესაზღვრება აზიურ ნაწილს. ამ გეოპოლიტიკური მდებარეობის გამო საქართველო აღმოსავლური და დასავლური კულტურების შერწყმის არეალს წარმოადგენს. ქართველი ხალხი მუდამ იჩენდა ინტერესს მსოფლიო ლიტერატურული პროცესებისადმი. ქართველ მოღვაწეთა სწრაფვა ევროპული კულტურის შესათვისებლად შორეული წარსულიდან შეინიშნება. მეცხრამეტე საუკუნიდან კი ღრმავდება ეს პროცესი.

საქართველოს ევროსაბჭოში შესვლა არსებითად დადასტურებაა იმისა, რომ ქართული სახელმწიფო გეოგრაფიულად ყოველთვის ევრაზიული კონტინენტის ევროპულ ნაწილს განეკუთვნებოდა. საქართველოს ამ საბჭოში გაწევრიანება ერთგვარად ჩვენი ტრადიციული „ევროპულობის“ აღიარებაა!

ევროპის სიმდიდრეს კულტურული მრავალფეროვნება წარმოადგენს. პოლიკულტურული და მრავალენოვანი ევროპის თანაცხოვრებისა და თანაარსებობის პრინციპებიდან გამომდინარე, ევროპის საბჭოს ერთ-ერთი სერიოზული პოლიტიკური მიზანია ევროპაში კულტურული და ენობრივი მრავალფეროვნების შენარჩუნება, კულტურული და ენობრივი ტოლერანტობის მხარდაჭერა. აქედან გამომდინარე, განსაკუთრებულ მნიშვნელობას იძენს - კიდევ ერთხელ ყურადღების მიპყრობა იმ პერიოდზე, როდესაც საქართველო კულტურულ ორიენტაციას იღებდა ევროპისაკენ, როგორ იღვწოდნენ ქართველი მოღვაწეები ჩვენში ევროპული განათლების, ევროპული ენების, ევროპული მწერლობის შემოსატანად და შესაბამისად, ორიგინალური კულტურის ევროპაში გასატანად, რათა ქართული კულტურა სისხლხორცეულად ყოფილიყო ჩართული ევროპულ კულტურულ პროცესში, რაც სრულიად არ გამორიცხავდა მისი თავისთავადობის შენარჩუნებას.

კვლევის საგანი და მიზანი: ნაშრომის კვლევის საგანს წარმოადგენს მეცხრამეტე საუკუნის ქართული ლიტერატურულ-

1 თამაზ გამყრელიძე, საქართველო ევროპაა თუ აზია?, გ.ზ. ლიტერატურული საქართველო, № 27, 4-10 ივლისი, 2003.